

NGƯỜI GIEO HY VỌNG: Một tác phẩm giáo dục vì con người

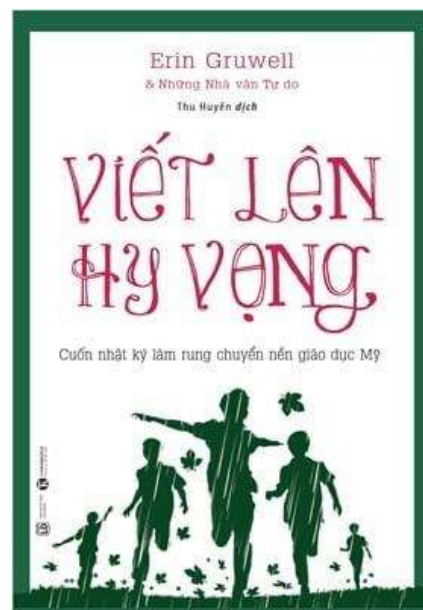
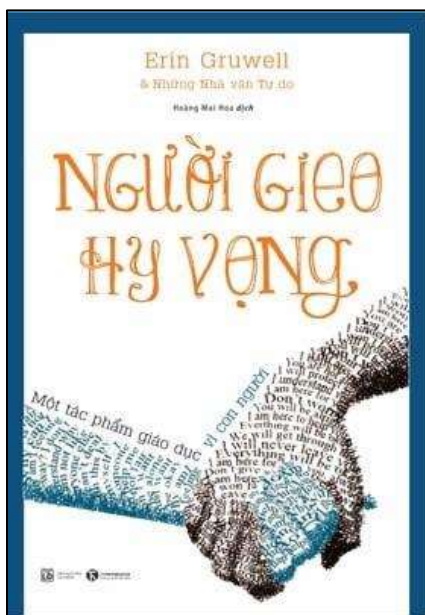
VIẾT LÊN HY VỌNG: Cuốn nhật ký làm rung chuyển nền giáo dục Mỹ

Tác giả: Erin Gruwell & Những Nhà văn Tự do; Thu Huyền dịch

Erin Gruwell là người sáng lập và Giám đốc của Dự án giáo dục Erin Gruwell, một tổ chức phi lợi nhuận mà quỹ học bổng dành cho học sinh có hoàn cảnh khó khăn và thúc đẩy đổi mới phương pháp giảng dạy.

Bà và các học trò của mình lập ra nhóm Những nhà văn Tự do. Từ đó, Quỹ *Những nhà văn Tự do* được hình thành, là nơi đào tạo phương pháp viết văn tự do và tán thành các chính sách cải thiện nền giáo dục.

Erin Gruwell, Những nhà văn tự do và tổ chức phi lợi nhuận của cô từng nhận được rất nhiều giải thưởng, trong đó có giải thưởng uy tín Tinh thần Anna Frank. Ngoài ra, họ còn từng xuất hiện trên rất nhiều chương trình truyền hình, trong đó có The Oprah Winfrey Show, Prime Time Live, Goodmorning America và The View. Tất cả 150 nhà văn tự do đều tốt nghiệp trường Trung học Wilson. Hiện Erin Gruwell đang sống tại Long Beach, California.

1. NGƯỜI GIEO HY VỌNG

Erin Gruwell là một giáo viên. Sẽ chẳng có gì đặc biệt nếu như cô không cùng các học sinh (đã từng là "cá biệt") của mình lập ra nhóm *Những nhà văn Tự do* (Freedom Writers) và cho ra đời cuốn Nhật ký của *Những nhà văn Tự do* (Freedom Writers Diary). Cuốn sách tập hợp 150 câu chuyện do chính các em viết. Tuy đâu đó trong sách có những lời tục tĩu, sự thực phũ phàng về tệ phân biệt chủng tộc và sự chia cắt làm tan vỡ những trái tim do nạn lạm dụng tình dục, nhưng một thông điệp xuyên suốt về niềm hi vọng của con người đã được vang lên.

Cuốn sách trở thành một hiện tượng gây chấn động dư luận Mỹ với những tác động mạnh mẽ đối với nền giáo dục nước này.

Sau thành công của cuốn sách, Erin Gruwell và các Nhà văn Tự do của mình đã tập hợp 150 giáo viên và thành lập tổ chức Freedom Writers Foundation. Họ làm công việc thường ngày như một nhà giáo, nhưng học sinh của họ không ít những em bị coi là cá biệt – là nạn nhân của việc bị đối xử bất công hoặc thất vọng với mọi người xung quanh... Triết lý giáo dục của nhóm giáo viên này là phát huy giá trị cá nhân và thúc đẩy việc chấp nhận tính đa dạng, lòng nhân hậu, sự khoan dung và tinh thần giao tiếp giữa thầy trò. Trong quá trình đó, các giáo viên khiến cuộc sống của những học sinh thuộc nhóm tiêu cực kia thay đổi, và bản thân cuộc sống của họ cũng thay đổi nhờ tinh thần giáo dục hết lòng vì học trò

Người gieo hy vọng là cuốn sách tập hợp các câu chuyện của những giáo viên này. Họ đã để ngỏ cuộc sống của mình, thể hiện sự sợ hãi của bản thân, và bày tỏ những sự thực đau lòng đằng sau việc dạy học. Các giáo viên của *Những nhà văn Tự do* đã hội tụ lại để chia sẻ những câu chuyện chân thực từ lớp học của họ: những thăng trầm, những thảm kịch, những niềm vui, tất cả được thể hiện để tạo dựng một phạm vi hiểu biết mới về ý nghĩa của việc trở thành một người giáo viên.

Về cuốn sách này, Erin Gruwell đã viết: "Tôi rất hy vọng cuốn sách này sẽ đến được với người giáo viên mà bạn yêu quý nhất, rằng mỗi cá nhân sẽ tìm thấy một phần cuộc đời mình qua những trang sách này. Tôi hi vọng bạn sẽ cảm thấy cảm thông và yêu kính các nhà giáo dục. Và tôi hi vọng những người đang làm thầy sẽ nhìn thấy mình trên gương mặt những đồng nghiệp dũng cảm đã chia sẻ những điều không yên ổn trong lớp học và những chiến thắng nhỏ nhoi họ dành được."

2. VIẾT LÊN HY VỌNG

Trong vô vàn những câu danh ngôn về người thầy, có một câu nói rất nổi tiếng của nhà sư phạm Xô Viết, viện sĩ Viện Hàn lâm Khoa học Giáo dục Liên Xô Vasilij Aleksandrovich Sukhomlinskij rằng: "Đối với người giáo viên, cần phải có kiến thức, có hiểu biết sư phạm về quy luật xã hội, có khả năng dùng lời nói để tác động đến tâm hồn học sinh, có kỹ năng đặc sắc nhìn nhận con người và cảm thấy những rung động tinh tế nhất của trái tim con người." Dù ở bất kỳ quốc gia nào, trong bất kỳ nền giáo dục nào, câu nói ấy vẫn còn nguyên giá trị.

Vào năm 1994, Erin Gruwell - một giáo viên Ngữ văn mới 23 tuổi và tràn đầy lý tưởng - về dạy tại trường Trung học Wilson, Long Beach, California. Như nhiều giáo viên mới ra trường khác, cô phải đương đầu với một lớp học toàn những học sinh cá biệt, những thành phần "hết thuốc chữa" và vô cùng "nguy hiểm". Ban đầu, gần như cả lớp đều tỏ thái độ chống đối cô bằng những trò quậy phá, đánh nhau trong lớp, trốn tiết... nhưng cô vẫn không đầu hàng. Cô có niềm tin mạnh mẽ rằng giáo dục có thể chiến thắng cả những nghịch cảnh tồi tệ nhất và cô hạ quyết tâm các học sinh "hết thuốc chữa" của mình phải có được cơ hội giáo dục bình đẳng như tất cả mọi người.

Một ngày, từ một sự cố trong lớp học, cô vô cùng ngạc nhiên khi phát hiện ra gần như tất cả học sinh trong lớp đều không hề biết gì về cuộc tàn sát người Do Thái của phát xít Đức và các nước cùng phe trong Thế chiến thứ hai, nhưng dường như chính các em lại đang là nạn nhân của một cuộc chiến khác - một cuộc chiến không được tuyên bố nhưng không kém phần đau thương và thống khổ.

Erin quyết định giới thiệu với cả lớp hai cuốn sách viết về lòng khoan dung của con người. Đó là hai cuốn nhật kí có rất nhiều nét tương đồng của Anne Frank - cô bé nạn

nhân của cuộc tàn sát người Do Thái trong Chiến tranh thế giới thứ hai và Zlata Filipovic - người thiếu nữ viết về cuộc sống của mình trong cuộc chiến ác liệt ở Sarajevo. Từ những nét tương đồng giữa Anne và Zlata với các học sinh của mình, Erin truyền cảm hứng cho các em bắt đầu viết nhật ký về cuộc sống đầy rẫy bạo lực, vô gia cư, phân biệt chủng tộc, bệnh tật và bị lạm dụng... của các em. Và từ những dòng nhật ký đó, Erin Gruwell dần thấu hiểu được hoàn cảnh riêng của từng em, cô đã tìm mọi cách giúp các em lấy lại niềm tin vào chính bản thân mình, niềm tin rằng các em cũng có cơ hội để trở thành người có ích cho xã hội, rằng nếu thật sự muốn, các em không những có khả năng thay đổi được cuộc sống của mình mà còn có thể thay đổi cả thế giới.

Bằng nhiều hoạt động ý nghĩa như đi thăm bảo tàng về cuộc thảm sát người Do Thái, đi xem phim, gặp gỡ với bà Miep Gies - người đã che giấu gia đình Anne Frank khỏi bọn Đức quốc xã, gây quỹ để mời Zlata Filipovic cùng bố mẹ đến thăm Long Beach, xin tài trợ để các em có dịp đến thăm thủ đô Washington, thành phố New York..., Erin Gruwell đã khiến ban đầu là cả trường, sau đó là giới truyền thông và cả nước Mỹ phải kinh ngạc vì những gì cô và các học sinh của mình đã làm được. Dù gặp vô vàn khó khăn khi các đồng nghiệp cùng khoa tỏ thái độ thiếu thiện chí, dù cuộc sống riêng tư của Erin bị đảo lộn bởi cô dành quá nhiều thời gian và tâm huyết cho "những đứa trẻ ở phòng 203" nhưng những nỗ lực của cô cũng được đền đáp khi cuốn sách *Viết lên hy vọng* tập hợp chính những trang nhật ký của cô và các em được xuất bản và làm rung chuyển cả nền giáo dục Mỹ lúc đó. Từ lần đầu tiên xuất bản (1999) cho tới nay, cuốn sách liên tục được tái bản và là cuốn sách bán chạy trên New York Times. Không những thế, Erin Gruwell và Những Nhà văn Tự do còn giành được giải thưởng Tinh thần Anne Frank danh giá. Ngoài ra, họ còn từng xuất hiện trên rất nhiều chương trình truyền hình. Vào năm 2007, bộ phim *Nhật ký Những Nhà văn Tự do* (FreedomWriters Diary) với kịch bản được xây dựng dựa trên nội dung cuốn sách cũng được chiếu rộng rãi trên khắp nước Mỹ, một lần nữa lại chứng minh thành công của Erin và các học sinh của mình.

Thành công của Erin Gruwell là một minh chứng vô cùng rõ ràng cho chân lý trong câu nói của Sukhomlinskij. Cô đã nỗ lực hết sức để giành lại cho các em những gì tốt đẹp nhất, bằng cả trái tim và tâm hồn mình. Và không chỉ dừng lại ở phòng học 203, thành công của Erin còn tác động đến cả hệ thống giáo dục của Mỹ. Cô đã thành lập nên Tổ chức phi lợi nhuận mang tên Những Nhà văn Tự do với mục đích đào tạo ra những giáo viên không chỉ biết đến những gì xảy ra trong lớp học mà còn phải có nhiều phương pháp tiếp cận, truyền cảm hứng và trao quyền khác nhau để giúp các em học sinh thành công, không chỉ trong trường học mà còn trong cuộc sống.

Mong sao cuốn sách này cũng sẽ trở thành động lực, trở thành ngọn đuốc soi đường giúp sợi dây liên kết giữa thầy và trò ngày càng bền chặt, thấu hiểu hơn. Và biết đâu, cuốn sách sẽ truyền cảm hứng để thầy trò trên mọi miền nước Việt chúng ta cùng viết nhật ký và tạo nên những điều kỳ diệu như cô Erin Gruwell và các học sinh của mình đã làm được.